

TWO: Gelezen 4/2/2025

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane

Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Kamerbrief lucratief belang

Datum

24 januari 2025

Notanummer

2024-0000565993

Bijlagen

1. Nota 11 juli 2024
2. Nota 19 september 2024
3. Onderzoek
4. Concept Kamerbrief

Aanleiding

Met uw ambtsvoorganger Idsinga hebben wij gesproken over de motie-Idsinga c.s. inzake de lucratiefbelangregeling in de inkomstenbelasting en de contouren van het (ambtelijk) onderzoek dat als gevolg van deze motie is gestart (bijlagen 1 en 2). Bijgaand treft u naar aanleiding daarvan het rapport van dit onderzoek (bijlage 3) en bijbehorende Kamerbrief (bijlage 4) aan. U heeft inmiddels aangegeven op korte termijn een maatregel te willen voorbereiden. Daarover en over deze nota, de bijgevoegde Kamerbrief en het bijgevoegde onderzoek gaan we graag met u in gesprek.

Beslispunten

1. Bent u akkoord met de lijn van bijgevoegde Kamerbrief om op korte termijn geen wijziging in de huidige lucratiefbelangregeling aan te brengen, een internetconsultatie te starten voor de in de brief genoemde varianten en deze brief te verzenden aan de Tweede Kamer? Zo ja, dan vragen wij u de brief te ondertekenen.
2. Bent u akkoord met het openbaar maken van bijgevoegde eerdere nota's en de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's?

Alebeard
Alebeard

Kernpunten

- De motie-Idsinga c.s. roept het kabinet op om de huidige lucratiefbelangregeling zo aan te passen dat lucratieve belangen alleen in box 1 zijn belast. Deze motie vraagt ook in kaart te brengen of dit heffingsrecht in box 1 onder belastingverdragen geëffectueerd kan worden en bij twijfel de belastingverdragen aan te passen.¹
- Tijdens het dertigledendebat over extra belasting voor extreem rijken op 4 april 2024 heeft uw ambtsvoorganger Van Rij naar aanleiding van de aangenomen motie toegezegd "navraag te doen bij de Belastingdienst hoe vaak het voorkomt dat het lucratief belang via box 2 wordt belast".
- Naar aanleiding van de motie-Idsinga c.s. is er een (ambtelijk) onderzoek naar de lucratiefbelangregeling gestart. Uit dit onderzoek blijkt dat de huidige lucratiefbelangregeling belangrijke voordelen kent. Zo zorgt de heffing in box 2 in plaats van box 1 voor zowel de belastingplichtigen met een lucratief belang als voor de Belastingdienst voor duidelijkheid en

¹ Kamerstukken II 2023/24, 25087, nr. 335.

rechtszekerheid. Daarnaast loopt Nederland met het box 2-tarief over dergelijke voordelen niet uit de pas in vergelijking met de ons omringende landen. Daarnaast is het onzeker of een heffing in box 1 tot meer opbrengsten zal leiden dan nu het geval is vanwege onzekerheid of het heffingsrecht geëffectueerd kan worden onder de van toepassing zijnde belastingverdragen.

- Ondanks de positieve kanten van de huidige lucratiefbelangregeling zijn in het (ambtelijk) onderzoek de volgende twee varianten voor een andere vormgeving van de lucratiefbelangregeling nader onderzocht: [a.] een heffing in box 1 via de loonbelasting of resultaat uit overige werkzaamheden en [b.] een heffing met een multiplier in box 2 voor lucratief belang. Beide alternatieven kennen hun eigen uitdagingen. Vanwege een lopende procedure is het onzeker of een gewijzigde lucratiefbelangregeling en daarmee een andere heffing op voordelen uit lucratief belang kan worden onder de Nederlandse belastingverdragen geëffectueerd kan worden. Verder kan een wijziging van de huidige lucratiefbelangregeling tot forse uitvoeringsgevolgen leiden ten opzichte van de huidige op samenwerking gerichte praktijk. In het rapport worden deze aspecten nader beschreven.
- Het rapport sluit af met het advies om op korte termijn geen wijzigingen in de lucratiefbelangregeling aan te brengen, maar voor de eerdergenoemde alternatieven een internetconsultatie te starten om het maatschappelijk debat te voeren. Daarna kan worden bezien of het wenselijk is de huidige lucratiefbelangregeling in de toekomst anders vorm te geven en zo ja, op welke wijze.

Communicatie

Uw woordvoerder is betrokken bij de nota en Kamerbrief. Er wordt voor de Kamerbrief geen actieve communicatie voorzien. Voor de mogelijke internetconsultaties over de alternatieve regelingen wordt t.z.t. een communicatieplan uitgewerkt.

Politiek/bestuurlijk

De lucratiefbelangregeling heeft de aandacht van de Kamer. Tijdens de behandeling van het Belastingplan 2025 hebben zowel SP (nr.47) als GL-PvdA (nr. 83) een amendement ingediend om de doorstootbepaling te laten vervallen. Deze amendementen hebben echter geen meerderheid gehaald. Alleen SP, GL-PvdA, PvdD en DENK stemden voor het amendement van SP. Alleen SP, GL-PvdA, PvdD, DENK en Volt stemden voor het amendement van GL-PvdA.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Doc nr.	Datum	Titel doc.
1	11-7-2024	Nota-stasFB - Onderzoek lucratief belang
2	19-9-2024	Nota-stasFB - Onderzoek inzake lucratief belang

Ministerie van Financiën

wo 17/7 11.30 - 11.45
Graag maken
overleg
+ Vooroverleg
14-7-2024

TER INFORMATIE

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Onderzoek lucratief belang

Datum

11 juli 2024

Notanummer

2024-0000378867

Bijlagen

geen

Aanleiding

Tijdens het dertigledendebat over extra belasting voor extreem rijken in april 2024 heeft u als Kamerlid, mede namens een aantal andere Kamerleden, motie nr. 335 ingediend.¹ Tijdens bovengenoemd debat heeft uw ambtsvoorganger toegezegd om eerst onderzoek te doen naar de lucratiefbelangregeling, navraag te doen bij de Belastingdienst hoe vaak het voorkomt dat een lucratief belang via box 2 wordt belast en of dit ertoe leidt dat geen of weinig belasting wordt betaald. Hieronder informeren wij u over de stand van zaken van het onderzoek, het voorgenomen tijdspad en drie alternatieven die nu in beeld zijn en nader worden onderzocht.

Informatiepunt

In het kader van bovengenoemde toezegging is een ambtelijk onderzoek gestart waarbij de huidige vormgeving van de lucratiefbelangregeling wordt onderzocht. Daarbij wordt met name ingegaan op de zogenoemde doorstootregeling² op basis waarvan de voordelen uit hoofde van een lucratief belang in box 2 belast worden (in plaats van box 1). Daarbij wordt bezien of en zo ja, op welke wijze, al dan niet geclausuleerd, een alternatieve vormgeving mogelijk is, waarbij de budgettaire gevolgen en de uitvoeringsgevolgen in afweging zullen worden betrokken. De eerste analyse is dat de alternatieve vormgeving complexiteit verhogend is voor de uitvoering. Het is daarnaast de vraag of de alternatieve vormgeving een budgettaire opbrengst tot gevolg heeft. Vanwege de complexiteit van de verschillende aspecten verwachten we de uitkomsten uiterlijk aan het eind van de zomer met u te kunnen delen en kunt u vervolgens de Kamer hierover informeren.

Kern

- De motie Idsinga c.s. roept de regering op de lucratiefbelangregeling zo aan te passen dat de heffing over een lucratief belang altijd plaatsvindt in box 1 en niet meer in box 2. p
- Bij de totstandkoming van de wetgeving zijn verschillende redenen genoemd waarom is gekozen voor een mogelijkheid om een lucratief belang indirect in box 2 te houden door middel van de genoemde doorstootregeling. Door belastingheffing in box 2 te laten plaatsvinden, p

¹ Kamerstuk II, 2023-24, 25 087 nr. 335. Met deze aangenomen motie verzoekt de Kamer de regering de huidige lucratiefbelangregeling zodanig aan te passen dat managers actief in de private-equitysector ten aanzien van hun carried interest worden belast naar het progressieve tarief van box 1 van de inkomstenbelasting. Daarnaast verzoekt de motie de regering in kaart te brengen of dit heffingsrecht in box 1 onder belastingverdragen ook geëffectueerd kan worden en bij twijfel daarover met de daarvoor in aanmerking komende verdragspartners in overleg te treden teneinde de belastingverdragen aan te passen, al dan niet via een protocolbepaling, en de Kamer daarover vóór het zomerreces van 2024 nader te berichten..

² Artikel 3.95b, vijfde lid, Wet IB 2001.

wordt voorkomen dat belastingplichtigen ten aanzien van het lucratieve belang langdurig belastinguitstel kunnen verkrijgen.³ Zonder de doorstootregeling zou belastingheffing over het lucratief belang uitgesteld kunnen worden.⁴ De regeling heeft daardoor tot zowel duidelijkheid als rechtszekerheid geleid voor alle betrokkenen.

- Daarnaast is de belastingheffing evenwichtiger geworden doordat opbrengsten uit lucratieve belangen ofwel vallen onder de progressieve heffing van box 1, ofwel onder het aanmerkelijkbelangregime tegen een gecombineerde vennootschapsbelasting en box 2-heffing. Verder is bij de totstandkoming van de wetgeving aangegeven dat een eenduidige keuze voor een heffing in box 1 niet goed is voor het vestigingsklimaat.⁵
- De bovengenoemde redenen zijn op dit moment nog steeds relevant en aanwezig.
- Tegelijkertijd is de politieke wens om de belastingheffing over deze beloningen in box 1 te laten plaatsvinden begrijpelijk.
- Om die reden zijn drie alternatieven in beeld die we de komende periode nader zullen uitwerken:
 - a. Het laten vervallen van de doorstootregeling in de huidige lucratiefbelangregeling waarbij het genoemde risico op uitstel van belastingheffing bestaat.
 - b. In plaats van de huidige heffing, de heffing over de voordelen uit lucratief belang vormgeven via de loonbelasting, vergelijkbaar met de sinds 2023 geldende fiscale behandeling van aandelenopties van werknemers waarbij de heffing zou moeten plaatsvinden op het moment dat een voordeel uit het lucratieve belang wordt behaald.
 - c. Het laten vervallen van de doorstootregeling in de huidige lucratiefbelangregeling en het introduceren van een vermogensaanwasbelasting binnen het belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden in box 1 om langdurig uitstel van belastingheffing te voorkomen.
- De voor- en nadelen ten opzichte van de huidige mogelijkheid om het lucratief belang indirect in box 2 te houden alsmede de budgettaire en uitvoeringsaspecten van de genoemde alternatieven a. tot en met c. moeten nader worden onderzocht. Hiervoor zullen in de zomer onder meer gesprekken plaatsvinden met experts binnen de Belastingdienst.
- Daarnaast vindt nader onderzoek plaats naar het heffingsrecht in box 1 onder belastingverdragen.
- Uit navraag bij de Belastingdienst blijkt dat het niet mogelijk is om op basis van Belastingdienstgegevens in beeld te brengen in hoeveel gevallen de lucratiefbelangregeling van toepassing is. Er zijn geen gegevens beschikbaar bij de Belastingdienst over het aantal situaties waarin de lucratiefbelangregeling een rol speelt, aangezien deze niet afzonderlijk worden geregistreerd in de aangiften inkomstenbelasting. Het is daarom evenmin bekend hoe vaak de doorstootregeling wordt toegepast.

Toelichting

- De voordelen uit een lucratief belang zijn belast in box 1 (hoofregel). Bij een middellijk gehouden lucratief belang vindt de belastingheffing over

³ Zie Kamerstukken II 2007/08, 31459, nr. 3, p. 18 en Beantwoording Kamervragen lucratief belang van het lid Maatoug en Nijboer, 9 december 2022.

⁴ Kamerstukken II 2007/08, 31459, nr. 9, p. 9

⁵ Handelingen II 3 september 2008, 107, p. 7869-7871 en Handelingen I 9 december 2008, 13, p. 617).

en externe (markt) gegevens?

- deze voordelen niet in box 1, maar in box 2 plaats mits wordt voldaan aan de zogenoemde doorstootregeling. f
- De doorstootregeling houdt in dat de vennootschap, waarin de belastingplichtige een aanmerkelijk belang houdt, jaarlijks ten minste 95% van de voordelen uit lucratief belang moet 'doorstoten' naar de belastingplichtige (de aandeelhouder) in privé. Hierdoor vindt een jaarlijkse heffing plaats over de voordelen uit lucratief belang in box 2. f
 - Het belastingtarief in box 2 bedraagt 24,5% over het inkomen in box 2 tot € 67.000; voor zover dit inkomen hoger is, is het tarief 33% (cijfers: 2024). f
 - Aangezien over de voordelen uit lucratief belang bij de vennootschap waaruit de voordelen uiteindelijk afkomstig zijn ooit vennootschapsbelasting is geheven, wordt voor de hoogte van de belastingheffing in box 2 uitgegaan van een gecombineerde heffing van vennootschapsbelasting en inkomstenbelasting. Het tarief voor de vennootschapsbelasting bedraagt 19% over de belastbare winst tot € 200.000; voor zover deze winst hoger is, is het tarief 25,8% (cijfers: 2024). De gecombineerde belastingheffing komt dan aan de top uit op 50,3%. f
 - De lucratiefbelangregeling is voortgekomen uit de onduidelijkheden over de fiscale kwalificatie van beloningen die veelal in de private-equity- en managementparticipatiepraktijk voorkomen. Vóór invoering van de regeling in 2009 was er rechtsonzekerheid over hoe carried interest(-achtige) beloningen voor in dienstbetrekking werkzame private-equitymanagers moesten worden gekwalificeerd in de inkomstenbelasting. De opbrengst van deze zogenoemde lucratieve vermogensbestanddelen heeft namelijk een hybride karakter: het bevat zowel kenmerken van arbeidsinkomen (box 1) als van een beleggingsopbrengst (box 3). Mede ingegeven door het grote verschil in belastingdruk tussen box 1 en box 3 leidde deze fiscale duiding in vooroverleg tussen belastingplichtige en Belastingdienst vaak tot discussie, waarbij de Belastingdienst doorgaans het standpunt innam dat sprake was van loon uit dienstbetrekking of resultaat uit overige werkzaamheden, belast in box 1, en belastingplichtigen dat sprake was van specifieke aandelen of winstrechten, belast in box 3. Daarnaast kon onduidelijkheid bestaan over het genietingsmoment bij en de waardering van lucratieve belangen, die meestal ingewikkelde beloningsinstrumenten zijn die in de markt niet verhandelbaar zijn. f
 - De huidige lucratiefbelangregeling heeft ervoor gezorgd dat de opbrengst van een lucratief belang in beginsel als inkomen in box 1 wordt belast, met de mogelijkheid om een lucratief belang indirect in box 2 te houden (door middel van de zogenoemde doorstootregeling). Deze maatregel geldt voor alle belastingplichtigen met een lucratief belang, mits aan de voorwaarden van artikel 3.95b, vijfde lid, Wet IB 2001 wordt voldaan. In samenhang met het tweede lid van genoemd artikel wordt hiermee voorkomen dat belastingplichtigen ten aanzien van het lucratieve belang langdurig belastinguitstel kunnen verkrijgen.⁶ De regeling heeft daardoor tot zowel duidelijkheid als rechtszekerheid geleid voor alle betrokkenen. f
 - Daarnaast is de belastingheffing evenwichtiger geworden doordat opbrengsten uit lucratieve belangen ofwel vallen onder de progressieve heffing van box 1, ofwel onder het aanmerkelijkbelangregime tegen een f

!!! check!

⁶ Zie Kamerstukken II 2007/08, 31459, nr. 3, p. 18 en Beantwoording Kamervragen lucratief belang van het lid Maatoug en Nijboer, 9 december 2022.

gecombineerde vennootschapsbelasting en box 2-heffing. De huidige praktijk is in zoverre dus in lijn met het doel van de maatregel als aangegeven in de memorie van toelichting.

- Uit de parlementaire geschiedenis volgt dat in september 2008 het lid Irrgang een amendement⁷ heeft ingediend bij de invoering van de Wet 'Belastingheffing excessieve beloningsbestanddelen'. Dat amendement is destijds verworpen. Met dit amendement was beoogd om de keuzemogelijkheid om rendement op lucratieve belangen te belasten als aanmerkelijk belang, uit het wetsvoorstel te halen. Ontvangers van loon hadden immers in de regel ook niet de mogelijkheid om te kiezen of het loon in box 1 of box 2 wordt belast. Er viel daarom niet in te zien waarom ontvangers van in essentie een vorm van variabel loon deze keuzemogelijkheid wel moesten krijgen. f
- De staatssecretaris van Financiën heeft destijds erop gewezen dat beloningsinstrumenten soms ook elementen van een vergoeding op het geïnvesteerde kapitaal bevatten.⁸ Door de ingewikkeldheid van de instrumenten zijn die elementen vaak niet afzonderlijk aan te wijzen. Er werd rekening gehouden met eventuele elementen van een vergoeding op het geïnvesteerd kapitaal, door de mogelijkheid van een heffing in box 2 te geven. f
- Daarbij is ook aangegeven dat een eenduidige keuze voor een heffing in box 1 niet goed is voor het vestigingsklimaat en het vervallen van de doorstootregeling tot langdurig uitstel van belastingheffing kan leiden ten aanzien van het lucratief belang. f
- Bovengenoemde redenen zijn thans nog steeds relevant en aanwezig en moeten worden meegenomen bij het onderzoek naar alternatieven, net als de budgettaire gevolgen en de uitvoeringsgevolgen voor de Belastingdienst. f

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

Deze nota ziet op de aangenomen motie Idsinga c.s. 335 inzake lucratief belang.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

⁷ Kamerstukken II 2007/08, 31 459, nr. 14

⁸ Handelingen II 3 september 2008, 107, p.7869–7871 en Handelingen I 9 december 2008, 13, p. 617

[Handwritten signature]
21-9-24

TER BESPREKING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Onderzoek inzake lucratief belang

Datum

19 september 2024

Notanummer

2024-0000454744

Aanleiding

Tijdens ons vooroverleg op woensdag 17 juli jl. hebben wij met u gesproken over de aangenomen motie Idsinga c.s.¹ over de lucratiefbelangregeling en over de contouren van het ambtelijk onderzoek dat als gevolg van deze motie is opgestart.² Deze nota bevat een aantal bespreekpunten voor het overleg dat op 25 september a.s. over dit onderwerp staat gepland (16:30-17:00 uur). Na de bespreking zullen wij een Kamerbrief voorbereiden over de inhoud van de bespreekpunten.

Bespreekpunten

1. Achtergrond en informatie over gemaakte keuzes bij huidige lucratiefbelangregeling (overwegingen die ten grondslag liggen aan huidige vormgeving) en relevante ontwikkelingen (lopende gerechtelijke procedure over de internationale aspecten - verdragskwalificatie voordelen uit lucratief belang).
2. Overwegingen om de lopende gerechtelijke procedure over een heffing in box 1 onder belastingverdragen wel of niet af te wachten.
3. Onderzoek naar alternatieven tot aanpassing, vooruitlopend op de procedure (indien gewenst).

Beslispunt

Naar welke van de volgende mogelijkheden gaat uw voorkeur uit?

- De lopende gerechtelijke procedure over de heffing in box 1 bij buitenlands belastingplichtigen onder belastingverdragen afwachten.
- Op deze procedure vooruitlopen. Als u voor deze mogelijkheid kiest, dan adviseren wij u – in verband met de complexiteit – eventuele opties te verkennen in overleg met experts uit de praktijk (Belastingdienst, branche en belastingadviseurs) en uitgewerkte alternatieven aan de praktijk voor te leggen door middel van een internetconsultatie. Daarnaast adviseren wij u om de lucratiefbelangregeling niet eerder te wijzigen dan bij het indienen van het nieuwe box 3-stelsel.

¹ Kamerstukken II 2023/24, 25087, nr. 335.

² Naar aanleiding van de toezegging die uw ambtsvoorganger als reactie op deze motie heeft gedaan tijdens het dertigledende debat over extra belasting voor extreem rijken op 4 april 2024 (Handelingen II 2023/24, nr. 61, item 8, p. 12).

Kernpunten

- Als achtergrond van de huidige lucratiefbelangregeling en de overwegingen die daaraan ten grondslag liggen, heeft de Belastingdienst in 2018 een zeer uitgebreid rapport gepubliceerd met een beschrijving van de (fiscale uitdagingen bij) private equity-structuren (het rapport *Private Equity en Fiscaliteit*).³ Graag lichten wij de belangrijkste bevindingen van dit rapport aan u toe. p → graag
- De motie Idsinga c.s. roept de regering op om de huidige lucratiefbelangregeling zo aan te passen dat lucratieve belangen alleen in box 1 belast worden. Deze motie vraagt ook in kaart te brengen of dit heffingsrecht in box 1 onder belastingverdragen geëffectueerd kan worden. p
- Over dit laatste punt loopt een gerechtelijke procedure waarbij de Belastingdienst het standpunt inneemt dat een heffing over een verkregen voordeel vanwege de verkoop van – en dividenduitkering op – een lucratief (aandelen)belang bij een buitenlands belastingplichtige onder het belastingverdrag met Duitsland in box 1 kan worden geëffectueerd.⁴ Momenteel loopt het hoger beroep in deze zaak. p
- Het lijkt niet wenselijk om de aanmerkelijkbelangvariant (AB-variant) uit de huidige lucratiefbelangregeling te schrappen voordat duidelijkheid bestaat over het effectueren van de box 1-variant onder belastingverdragen (de lopende gerechtelijke procedure). p
- De motie roept verder op om “bij twijfel” over het effectueren van de box 1-heffing belastingverdragen aan te passen. Dit vereist duidelijkheid over de definitieve vormgeving en vervolgens internationale overeenstemming (met verdragspartners) over aanpassing van belastingverdragen. Dit kan niet op korte termijn worden gerealiseerd. p
- Als u – vooruitlopend op deze procedure – de mogelijkheden wilt onderzoeken tot aanpassing van de lucratiefbelangregeling, praten wij u graag bij over de alternatieven die samen met experts binnen de Belastingdienst zijn besproken. De internationale aspecten zijn daarbij – mede vanwege de lopende procedure – nog onzeker. p → eens graag bespreken

Toelichting

Bespreekpunt 1:

Achtergrond huidige vormgeving en (voor motie) relevante ontwikkelingen

Achtergrond lucratiefbelangregeling

- Carried-interest is een opbrengst van aandelen (dividend/vervreemdingsvoordelen) die als een beloning voor door een (fonds)manager verrichte arbeid kan worden gezien. Daarbij wordt gebruikgemaakt van een hefboomeffect in de kapitaalstructuur van de overnamehouder.⁵ Een manager die investeert in het gewone p

³ Rapport is gepubliceerd op de website van de Belastingdienst.

⁴ Rb. Zeeland-West-Brabant, 7 maart 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:1503.

⁵ Rapport Private Equity en fiscaliteit, Belastingdienst, p. 369

aandelenkapitaal van deze houdster houdt hierbij een relatief gering (aandelen)belang waarop zeer hoge overwinsten kunnen worden behaald.

- De lucratiefbelangregeling is voortgekomen uit voor de Belastingdienst complexe discussies over de fiscale kwalificatie van deze aandelenparticipaties die veelal in de private-equity- en managementparticipatiepraktijk voorkomen. Vóór de invoering van deze regeling in 2009 werd de Belastingdienst namelijk geconfronteerd met ingewikkelde (bewijs)discussies bij de belastingheffing van carried-interest. f
- De voordelen uit deze belangen hebben namelijk een hybride karakter: deze hebben nationaalrechtelijk kenmerken van zowel arbeidsinkomen (box 1) als van een beleggingsopbrengst op geïnvesteerd kapitaal (box 3). f
- Een ander struikelblok voor de praktijk is de waardering van de carried-interest. Deze laat zich vooraf moeilijk waarderen waardoor het in de praktijk lastig bleek voor de Belastingdienst om aan te tonen welk deel van de grote waardevermeerdering van de aandelenbelangen voor de betreffende belastingplichtige loon vormt. Andere complicerende factoren zijn dat (i) de belastingplichtigen (managers) niet altijd in loondienst zijn, en (ii) als er wel een dienstverband is, niet altijd aannemelijk kan worden gemaakt dat de werkgever op de hoogte is van het door de werknemer verkregen vermogensbestanddeel. De huidige regeling ondervangt beide knelpunten effectief. f
- De wetgever heeft ervoor gekozen om bij een hefboom van ten minste 10/90 en een relatie met arbeid wettelijk op te nemen dat – nadat de inkomsten nationaalrechtelijk de loonsfeer hebben verlaten – in beginsel sprake is van resultaat uit overige werkzaamheden (box 1). f
- In situaties waarin sprake is van een carried-interest wordt deze meestal zo vormgegeven dat een manager dit belang houdt via een persoonlijke houdstervenootschap (middellijk). Voor die situaties maakt de huidige lucratiefbelangregeling het mogelijk om (op verzoek) de voordelen uit het lucratiefbelang in box 2 te belastingen, mits ten minste 95% van de gerealiseerde voordelen ook wordt uitgekeerd (en dus ook direct wordt belast). De carried-interest is dan dus zonder uitstel mogelijkheden belast in box 2 en niet op grond van de hoofdregel als resultaat uit overige werkzaamheden in box 1. f
- De vormgeving van de lucratiefbelangregeling heeft gezorgd voor duidelijkheid voor de praktijk en heeft voor de Belastingdienst ingewikkelde discussies voorkomen, ook gezien bijvoorbeeld het geringe aantal procedures.⁶ In 2016 is de regeling geëvalueerd waarin dit beeld ook naar voren komt.⁷ De AB-variant waarbij heffing in box 2 plaatsvindt, wordt in de fiscale literatuur, gelet op de discussie over box 1 en box 3, en het internationale perspectief als evenwichtig gezien.⁸ f
- Opmerking verdient dat geregeld sprake is van een pakket aan financiële instrumenten waarbij op onderdelen het arbeidskarakter minder (evident) aanwezig is. In het kader van een totaalafspraken wordt in de praktijk voor alle financiële instrumenten een afspraak gemaakt waarbij het gehele pakket via f

⁶ Zie bijvoorbeeld J.P. Boer in BNB 2023/122, onderdeel 17 en 18.

⁷ Brief 20 september 2016, nr. 2016-0000154751, V-N 2016/49.26 en de brief van 19 september 2017, nr. 0000131701, V-N 2017/50.11.

⁸ Zie bijvoorbeeld Tax Journal 28 juni 2023: 'The UK carried interest regime supplements rather than replaces the general UK tax rules meaning that both sets of rules need to be considered when determining the UK tax treatment of carried interest. France Germany Italy and Spain have also implemented specific regimes for taxing carried interest. While each regime has different conditions qualifying carried interest is typically taxed at between 25% and 30%. The UK regime is largely an anti-avoidance regime whereas European regimes by contrast were developed in order to attract international capital and fund managers to those jurisdictions'

de AB-variant in box 2 wordt geplaatst. Hiermee wordt voorkomen dat instrumenten apart moeten worden gewaardeerd en dat per instrument moet worden vastgesteld of het box 1- of box 3-inkomen betreft.

Achtergrond bij verwerpen eerder amendement om AB-variant te schrappen

- Bij de totstandkoming van de lucratiefbelangregeling is het amendement van het toenmalige lid Irrgang verworpen om de AB-variant te schrappen. Toenmalig staatssecretaris van Financiën De Jager noemde daarbij de volgende argumenten⁹:
 - Beloningsinstrumenten zoals een carried-interest bevatten ook elementen van een vergoeding op geïnvesteerd kapitaal, zodat de inkomstenbelastingheffing in box 2 met uitkeringsdwang evenwichtig is.
 - De belastingdruk via box 2 loopt internationaal aardig in de pas.
 - Een eenduidige keuze voor een heffing in box 1 is niet goed voor het vestigingsklimaat.
 - In de praktijk werden al diverse vaststellingsovereenkomsten gesloten waarbij de uitkomst was dat de carried-interest in box 2 werd belast. Deze uitkomst bleek effectief voor de discussie of de voordelen in box 1 of in box 3 belast moeten worden.
- Deze argumenten zijn op dit moment nog steeds relevant en aanwezig.
- Daarbij geldt dat de huidige regeling heeft geleid tot rechtszekerheid voor alle betrokkenen. Belastingplichtigen hebben belang bij een goede afstemming met de Belastingdienst over de toepassing van de AB-variant. Hiermee voorkomen zij in veel gevallen discussie over de waardering bij verkrijging en dat de carried-interest alsnog belast wordt in box 1 op grond van de hoofdregel. Voor de Belastingdienst is een goede afstemming gunstig omdat de Belastingdienst op die manier relatief eenvoudig toezicht kan houden. Daarnaast worden door de vormgeving in box 2 arbeidsintensieve discussies voorkomen over de vraag of sprake is van een lucratief belang en of er loonvoordelen zijn. Vaak wordt gekozen voor de pakketbenadering zodat aparte discussie en waardering per financieel instrument niet nodig is (zie hierover onder "achtergrond lucratiefbelangregeling").
- Bij een reguliere directeur-grotoaandeelhouder is de gecombineerde heffing in box 2 en de vennootschapsbelasting globaal in evenwicht met de belastingheffing bij een IB-ondernemer in box 1. Bij de vormgeving van de AB-variant is een dergelijke gecombineerde heffing geen expliciete overweging geweest. Daarnaast is tijdens de parlementaire behandeling onderkend dat in veel gevallen enkel de box 2-heffing aan de orde zal zijn.¹⁰ Voor belastingplichtigen is de AB-variant daarom mede als gevolg van de deelnemingsvrijstelling doorgaans financieel voordeliger dan een belastingheffing in box 1 over de voordelen uit een carried-interest, behoudens in geval er sprake is van een verlies.

Gegevens doorstootbepaling (directe heffing in box 2)

- Tijdens het debat waarin de motie Idsinga c.s. is ingediend, heeft uw ambtsvoorganger toegezegd "navraag te doen bij de Belastingdienst hoe vaak het voorkomt dat het lucratief belang via box 2 wordt belast."¹¹

⁹ Handelingen II 3 september 2008, 107, p. 7869-7871 en Handelingen I 9 december 2008, 13, p. 617.

¹⁰ Handelingen II 3 september 2008, nr. 107, p. 7871 en 7872.

¹¹ Zie stenogram van het debat van 4 april 2024.

- Het is op dit moment niet of nauwelijks mogelijk vast te stellen hoe vaak gebruik wordt gemaakt van de doorstootbepaling en welke bedragen daarmee zijn gemoeid. Zoals eerder ook toegelicht in antwoorden op Kamervragen¹², wordt in de aangiften en interne systemen van de Belastingdienst hierover niets geregistreerd. Enige vorm van registratie (zoals vaststellingsovereenkomsten inzake afstemming toepassing AB-variant) is niet geautomatiseerd op te halen. Om toch te kijken of een globaal beeld kan worden gegeven van aantallen en bedragen, wordt bij de Belastingdienst op medewerkersniveau navraag gedaan. Het is nu nog niet te zeggen of hieruit aanknopingspunten kunnen worden gevonden om aanvaardbare conclusies te trekken over eventuele budgettaire gevolgen van een mogelijke wijziging van de lucratiefbelangregeling. In de genoemde evaluatie in 2016 en 2017 was de conclusie dat dit beeld niet kon worden gegeven.

Lopende gerechtelijke procedure

- In essentie gaat de lopende gerechtelijke procedure over de vraag of Nederland een direct gehouden lucratief belang door een buitenlands belastingplichtige onder het verdrag NL-DU in box 1 mag belasten op grond van het (niet-zelfstandige) arbeidsartikel. Het gaat in deze zaak om een inwoner van Duitsland met een lucratief belang die in 2018 ca. € 1,9 mln aan dividend ontving en daarnaast ca. € 5,2 mln aan vervreemdingswinst ontving. Nationaalrechtelijk waren deze inkomsten onder de lucratiefbelangregeling in box 1 als resultaat uit overige werkzaamheden belast.
- De Rechtbank Zeeland-West-Brabant heeft op 7 maart 2024 geoordeeld dat volgens haar Nederland deze heffing in box 1 niet onder het artikel voor (niet-zelfstandige) arbeid in het belastingverdrag kan effectueren en dat de vervreemdingswinst aan Duitsland ter heffing is toegewezen; over het dividend zou Nederland slechts onder het dividendartikel (veelal) 15% mogen belasten.¹³
- De Belastingdienst is in deze zaak in hoger beroep gegaan. Daarbij wordt onder meer aangevoerd dat de voordelen uit het lucratief belang naar zijn aard, in de context en onder toepassing van het belastingverdrag gezien moeten worden als het belasten van verrichte (niet-zelfstandige) arbeid die onder het (niet-zelfstandige) arbeidsartikel aan Nederland toekomt. Dit is in lijn met beleidsuitlatingen.¹⁴
- In hoger beroep is nog geen uitspraak gedaan over deze zaak, waardoor onduidelijk is of het standpunt van de Rechtbank Zeeland-West-Brabant standhoudt.

Bespreekpunt 2: Wel/niet lopende procedure afwachten

- De motie Idsinga roept de regering op om in kaart te brengen of het heffingsrecht in box 1 onder belastingverdragen ook geëffectueerd kan worden.
- De motie Idsinga roept daarnaast op om bij twijfel over het heffingsrecht in box 1 met de daarvoor in aanmerking komende verdragspartners in overleg te

¹² Beantwoording Kamervragen lucratief belang van het lid Maatoug en Nijboer, 9 december 2022.

¹³ Rb. Zeeland-West-Brabant, 7 maart 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:1503.

¹⁴ Besluit Staatssecretaris van Financiën, 16 november 2021, Stcrt. 2021, 46689

traden om de belastingverdragen aan te passen, al dan niet via een protocolbepaling.

- Over dit deel van de motie merken wij graag op dat het uitdragen van twijfel over het effectueren van het heffingsrecht in box 1 onder belastingverdragen de procesbelangen van de Belastingdienst in de lopende procedure kan schaden. f eens
- Een wijziging van de lucratiefbelangregeling waarbij uitsluitend heffing in box 1 plaatsvindt vooruitlopend op de uitkomst van de gerechtelijke procedure kan onzekerheid tot gevolg hebben ten aanzien van de budgettaire gevolgen van deze wijziging (bijvoorbeeld doordat deze heffing onder belastingverdragen niet te effectueren is, terwijl gelet op het internationale karakter van de private equitymarkt een aanzienlijk deel van de structuren grensoverschrijdend is). f
- Ondanks deze belangrijke beperkingen schetsen we verderop wel enkele alternatieven die zo veel mogelijk rekening proberen te houden met deze beperkingen. f

Bespreekpunt 3:

Onderzoeksopties en relevante aspecten bij aanpassing van de lucratiefbelangregeling (indien gewenst)

- Mocht u het wenselijk vinden om nationaal alternatieven uit te werken, dan is daarbij het volgende relevant. f

Vooraf: capaciteitsaspecten en vestigingsklimaat

- Ten aanzien van de wetgevingsaspecten is het relevant dat een wijziging van de lucratiefbelangregeling meer omvat dan een wijziging van het belastingtarief. Zo zal overgangsrecht nodig zijn voor lopende structuren waarin de AB-variant wordt toegepast. f
- Voor de uitvoeringsaspecten is relevant dat de Belastingdienst in elk geval tot eind 2029 nauwelijks ruimte heeft om een nieuwe regeling uit te voeren. Het volle IV-portfolio voor de inkomstenbelasting vergt dan een herprioritering waarbij andere projecten (zoals de box 3-hersteloperatie) mogelijk in de verdrukking raken. f
- Een nieuwe vormgeving via uitsluitend box 1 vraagt extra uitvoeringscapaciteit, omdat de regeling dan drastisch anders uitwerkt, alle bestaande afspraken komen te vervallen en belastingplichtigen minder prikkels zullen hebben om zekerheid vooraf te krijgen. Hierdoor verwachten wij meer druk op het reguliere toezicht dat - vanwege de complexiteit - inzet vraagt van hooggekwalificeerd personeel. Deze capaciteit is beperkt als gevolg van de recente invoering van andere wetgeving, zoals de Wet fiscaal kwalificatiebeleid rechtsvormen, de Wet aanpassing bedrijfsopvolgingsfaciliteiten 2024 en de invoering van de Wet Excessief lenen en het laten vervallen van het Handhavingsmoratorium voor arbeidsrelaties. f
- Een overweging die wij met u willen delen, is dat het schrappen van de AB-variant gevolgen zou kunnen hebben voor het vestigingsklimaat: private equity-bedrijven zullen daardoor mogelijk minder snel in Nederlandse bedrijven willen investeren of investeringen verplaatsen naar het buitenland. Het vestigingsklimaat is gelet op de wetsgeschiedenis een belangrijke f

→ Stavara internationale afstemming?

overweging geweest bij de invoering van de AB-variant (zie hiervoor onder bespreekpunt 1).

Carried-intereststructuren zijn divers en complex

- Carried-intereststructuren zijn divers en complex. Dit blijkt uit de beschrijvingen van de praktijk in het 400-bladzijden omvattende rapport *Private Equity en Fiscaliteit* (2018). Hierdoor moet rekening worden gehouden met veel aspecten van bestaande private equity-structuren.

Mogelijk te verkennen opties ("work in progress...")

- Vanwege de complexiteit is bij het verkennen van mogelijke opties om de lucratiefbelangregeling aan te passen van belang dat de relevante expertise binnen de Belastingdienst en DGFZ wordt gedeeld. Afhankelijk van de uitkomst van de gerechtelijke procedure kunnen onderstaande varianten wel/niet aantrekkelijk lijken vanuit internationaal perspectief.

Overwegingen bij afschaffen box 2-heffing (alternatief 1)

- Als de AB-variant zou worden afgeschaft, bestaat voornamelijk onzekerheid over het effectueren van dit heffingsrecht onder belastingverdragen, waardoor de budgettaire aspecten van deze variant onzeker zijn. Wij vinden dit een zwaarwegend nadeel.
- Voor de uitvoering is een relevant aspect bij een afschaffing van de AB-variant dat de prikkel voor een belastingplichtige om contact te zoeken met de Belastingdienst en zekerheid vooraf te krijgen beperkt lijkt. Dat zou de informatiepositie van de Belastingdienst verslechteren en leidt tot meer druk bij het reguliere toezicht achteraf. Daar is op dit moment beperkt uitvoeringscapaciteit voor, zodat er geprioriteerd zal moeten worden.
- De discussie of wel of geen sprake is van een lucratief belang (een complex begrip en discussiegevoelig) zal naar verwachting verscherpen.
- Er zijn structuren waarbij het karakter als arbeidsinkomen van een carried-interest zwakker aanwezig is, waardoor bij die structuren de heffing in box 1 mogelijk tot overkill en meer discussies leidt.

Overwegingen bij heffing via de loonbelasting (alternatief 2)

- Een denkrichting voor een eventuele aanpassing van de lucratiefbelangregeling is om deze meer dan nu in te bedden in de loonbelasting. Ook bij deze variant bestaat er voorafgaand aan de uitkomst in de lopende gerechtelijke procedure onzekerheid over het effectueren van dit heffingsrecht onder belastingverdragen.
- Bij introductie van de lucratiefbelangregeling was een overweging om deze niet in de loonbelasting te plaatsen dat de belastingplichtigen (managers) niet altijd in loondienst zijn, en (ii) als er wel een dienstverband is, niet altijd aannemelijk kan worden gemaakt dat de werkgever op de hoogte is van het door de werknemer verkregen vermogensbestanddeel.
- Voor zover wel sprake is van een dienstbetrekking¹⁵ zou een heffing via de loonbelasting plaats kunnen vinden waarbij het uiteindelijk gerealiseerde voordeel pay-as-you-earn (net als bij de optieregeling) in de heffing wordt betrokken.

¹⁵ Overwogen kan worden om voor de lucratiefbelangregeling een fictieve dienstbetrekking in de wetssystematiek op te nemen.

- Als geen sprake is van een dienstbetrekking, zou de heffing – net als nu – plaats kunnen vinden als resultaat uit overige werkzaamheden in box 1 via de inkomstenbelasting. f
- Voor de vennootschapsbelasting zal de heffing bij dit alternatief uiteindelijk beperkt zijn. Het carried-interest behoort tot de belastbare winst voor de vennootschapsbelasting, maar is in dat geval ook aftrekbaar als loonkosten. f
- Door de aangifteplicht in de loonbelasting wordt de informatiepositie van de Belastingdienst geborgd en is het gemakkelijker om toezicht te houden op de belastingheffing over een carried-interest. f
- Afhankelijk van de lopende gerechtelijke procedure zou de keuze voor het onderbrengen van de lucratiefbelangregeling in de loonbelasting de verdragskwalificatie van lucratief belang als inkomen dat onder het (niet-zelfstandige) arbeidsartikel valt gemakkelijker kunnen maken. Dit kan anders zijn als een rechter de regeling als een fictie zou bestempelen waarmee Nederland een heffingsrecht naar zich toe haalt dat het zonder de fictie onder het belastingverdrag niet zou hebben. f
- Deze wijziging vergt een fundamentele herziening van de huidige lucratiefbelangregeling en vraagt veel wetgevings- en uitvoeringscapaciteit. f
- Idealiter gaat deze wijziging gepaard met een aanvullende renseigneringsverplichting voor inhoudingsplichtigen waar sprake is van een lucratief belang en wijzigingen in het aangiftesysteem. Op die manier kan de Belastingdienst de toepassing van de lucratiefbelangregeling beter volgen. f
- Deze wijziging kost IV-capaciteit, wat gezien het volle IV-portfolio herprioritering vereist. f

Overwegingen bij een algemene tariefsverhoging in box 2 (alternatief 3)

- Een algemene verhoging van het tarief in box 2 leidt ertoe dat ook een carried-interest met toepassing van de AB-variant zwaarder wordt belast. Een dergelijke wijziging is wetgevend en uitvoeringstechnisch gemakkelijk te realiseren en betreft een parameter-plus-aanpassing. f
- Nadelen hiervan zijn:
 - Een verhoging van het box 2-tarief heeft ook gevolgen voor gewone aanmerkelijkbelanghouders die ondernemen via een eigen bv. f
 - Bovendien leidt een verhoging van het box 2-tarief afhankelijk van de hoogte van het tarief tot een verstoring van het genoemde globale evenwicht met ondernemers voor de inkomstenbelasting. f
 - Daarnaast ligt een algemene verhoging van het tarief in box 2 wellicht niet voor de hand aangezien in het Belastingplan 2025 een eerdere verhoging met ingang van 1 januari 2025 wordt teruggedraaid. f

Overwegingen bij specifieke tariefsverhoging voor de AB-variant in box 2 (alternatief 4)

- Meer specifiek kan worden overwogen om te kiezen voor een (effectieve) tariefsverhoging in box 2 enkel voor belastingplichtigen met een lucratief belang. Dat kan in de vorm van een grondslagverbredende maatregel voor belastingplichtigen die de AB-variant toepassen. f
- Van belang daarbij is de hoogte van het effectieve tarief. Het effectieve tarief zal daarbij tussen het toptarief in box 1 (49,5%) en in box 2 (2024: 33%) moeten liggen. Op die manier blijft er een prikkel voor belastingplichtigen om f

de AB-variant (en de pakketbenadering) toe te passen en kan de Belastingdienst net als op de huidige wijze toezicht blijven houden.

- De hoogte van het tarief heeft ook effect op het vestigingsklimaat en zal nader onderzocht moeten worden.
- Een dergelijke wijziging vergt een minder vergaande aanpassing van de lucratiefbelangregeling, maar heeft – afhankelijk van hoe deze wordt vormgegeven – mogelijk wel gevolgen voor het volle IV-portfolio van de Belastingdienst. Een herprioritering van de beperkte capaciteit zal dan moeten plaatsvinden.

Internationale aspecten

- Het effectueren van een eventuele aanpassing van de lucratiefbelangregeling hangt af van de uitkomst van de lopende gerechtelijke procedure en de concrete vormgeving die eventueel wordt gekozen.
- Als meer duidelijkheid bestaat over hoe Nederland een aangepaste regeling zou willen vormgeven, dan zou Nederland het thema carried-interest kunnen inbrengen in OESO-verband, bijvoorbeeld in het kader van de OESO-discussie over *Tax Inequality* in relatie tot *High Net Worth Individuals*.
- In het algemeen kan hierbij worden opgemerkt dat een eventueel benodigde aanpassing van belastingverdragen en concrete resultaten op basis van een initiatief op OESO-niveau over carried-interest een langlopend proces zal zijn dat vele jaren in beslag zal nemen en instemming vereist van de andere verdragspartners.
- Vanuit internationaal oogpunt kan verder worden opgemerkt dat ook in het buitenland aandacht bestaat voor de discussie over het belastingen van carried-interest. HM Treasury in het Verenigd Koninkrijk heeft recent een uitvraag gedaan naar een wenselijke belastingheffing op inkomen uit carried-interest.¹⁶ Op dit moment wordt dergelijk inkomen daar belast met een capital gains tax tegen een tarief van 18% tot 28% (hetgeen min of meer in lijn is met de heffing in box 2).

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

¹⁶ 29 July 2024, The tax treatment of carried interest – A call for evidence'